

впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на конкурентоспроможність підприємства дає можливість: знизити рівень невизначеності й ризику в процесі виробничо-збутової діяльності підприємства; підвищити якість стратегічного планування й прогнозування виробничо-збутової діяльності підприємства; підвищити рівень конкурентоспроможності підприємства та його продукції; зберегти конкурентні позиції та збільшити частку ринку, що належить підприємству.

Список використаних джерел:

1. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: Монографія за заг. ред. О.Г. Янкового. Одеса: Атлант, 2013. 470 с.
2. Бачевський Б. Є., Заблодська І. В., Решетняк О.О. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 400 с.

Олеся КОВАЛЬСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми «Менеджмент», ЗУНУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Ірина ДЕМКІВ

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ

Однією з головних проблем функціонування організації є зростання невизначеності зовнішнього середовища. Зростання непередбачуваності ринку потребує від організацій пошуку адекватних способів реагування, які забезпечать в перспективі збереження та підвищення її ефективності, конкурентоздатності, стійкості розвитку.

Загальноприйнятим способом протидії негативним впливам невизначеності є формування в організаціях ефективної системи стратегічного планування та використання комплексу інструментів стратегічного управління.

Стратегічне управління – це складний процес розробки майбутнього організації, її довгострокової еволюції, в рамках якої формується стратегія, реалізація і моніторинг-оцінка. Стратегічне управління є сучасною формою управління організацією, прогнозування, виходячи з очікуваної зміни навколишнього середовища, оцінки внутрішнього потенціалу та змін, необхідних для гармонізації середовища для досягнення поставлених цілей [2].

Стратегічне управління базується на внутрішніх та зовнішніх факторах, що впливають на організацію. На основі цього розробляються і впроваджуються стратегії розвитку організацій, які дозволять їй вижити і адаптуватися до змін, які можуть виникнути в навколишньому середовищі. Стратегічне управління

допомагає визначити позицію, яку зараз займає організація та позицію, яку повинна посідати організація в майбутньому, за допомогою передбачення, прогнозування та аналізу еволюції всіх факторів, які можуть вплинути на компанію [3].

Стратегічне управління вважається: процесом, який має на меті полегшити управління організацією та використовувати стратегію для управління; формою управління, яка забезпечує найкраще поєднання екологічних вимог, вимог внутрішніх та зовнішніх партнерів та цілі управління організацією; процесом, за допомогою якого керівники складають довгостроковий план розвитку організації, пропонуються конкретні показники ефективності діяльності організації, розробляються стратегії для досягнення цих цілей.

Одним із шляхів розвитку теорії та методології стратегічного управління є розуміння, того що об'єктом стратегічного планування є не організація, а її розвиток [4].

Стратегія розвитку організації направлена на досягнення поставлених цілей, що визначені в головній місії діяльності організації. Вона розробляється на довгострокову перспективу, найчастіше на 3-5 років. Звідси і виникає високий ступінь ризику та невизначеності в її досягненні. Стратегія включає головні цілі діяльності організації, основні способи їх досягнення та ресурси, які будуть задіяні для досягнення цих цілей [5]. Формування стратегії повинно бути повністю керованим процесом. Вона має бути унікальною, індивідуальною, простою, а також придатною до реалізації. Стратегія базується на кореляційному підході до організації та середовища, в якому вона функціонує та передбачає конкурентну поведінку для організації в довгостроковій перспективі, для забезпечення свого позитивного іміджу на ринку.

Стратегічне управління не може бути універсальним для будь-яких ситуацій і завдань. Воно має такі обмеження: стратегічне управління не може дати точного і детального опису стану організації та її положення у бізнес-середовищі. Це сукупність якісних характеристик організації, що стосуються майбутнього стану, його положення в конкурентному середовищі, потенціалу необхідного для виживання; система стратегічного управління – це певна філософія чи ідеологія бізнесу, що не повинна зводитися до набору формалізованих правил, процедур і схем. При розробці стратегії необхідне поєднання інтуїції і мистецтва, високого професіоналізму і творчості менеджерів і залучення всіх працівників до реалізації стратегії; для впровадження системи стратегічного управління необхідні великі витрати часу та ресурсів, створення спеціальний підрозділ, що буде відповідати за всі питання, пов'язані зі стратегічним аналізом і простим моніторингом зовнішнього середовища, розробкою і виконанням стратегії.

У ринкових умовах господарювання помилки при виборі стратегії не можна виправити жодними ефективними прийомами оперативного менеджменту, що призводить до поразки в конкурентній боротьбі. За стратегічного управління часто забагато уваги приділяють стратегічному плануванню. Проте розробка стратегічного плану не настільки важлива. Головне – це реалізація стратегічного плану, проведення змін, що призводить до опору персоналу та відбувається зі значними складнощами.

На підставі розглянутих особливостей зазначимо, що стратегічне управління не є панацеєю від всіх управлінських недуг для організацій.

Концепція стратегічного управління потребує вмілого використання її з урахуванням специфіки зовнішніх умов. Необхідність підтримки стратегічної орієнтації організації робить стратегічне управління процесом безперервним і динамічним. Тому одноразовий аналіз та діагностика не можуть бути основою такого процесу, оскільки надають обмежену інформацію. В даному випадку, розробка стратегічних рішень не може бути довготривалою через досить швидку зміну середовища, в якому функціонує організація.

Узагальнюючи викладене, зазначимо переваги та недоліки стратегічного управління розвитком організації. Основна перевага стратегічного управління полягає в тому, що організація може звести до мінімуму негативні наслідки фактора невизначеності майбутнього. По-друге, організація має змогу зосередитися на вивченні чинників зовнішнього середовища, що формують зміни, і відповідно адаптуватись до них [1]. По- третє, організація може отримати необхідну базу для прийняття стратегічних і практичних рішень. По- четверте, організація стає більш керованою, бо завдяки стратегічним планам є можливість порівнювати досягнуті результати з поставленими цілями, конкретизованими у вигляді планових завдань.

Список використаних джерел:

1. Каличева Н.Є., Бохан С.Є. Напрями забезпечення ефективного розвитку промислових підприємств в сучасних умовах. *Науковий огляд*. 2017, Вип. 5 (37). С. 5 – 15.
2. Отенко И. П. Становление парадигмы стратегического управления потенциалом предприятия *Економіка промисловості*. 2006, № 3. С. 186–192.
3. Поплавська Ж.В., Полянська А.С. Зміна парадигми стратегічного управління на підприємстві в умовах сучасного розвитку. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/26244/1/16-109-116.pdf>
4. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації : монографія. К.: КНТЕУ, 2014. 344 с.
5. Демків І.О. Методичні підходи до оцінювання гнучкості підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища. *Збірник наукових праць «Економічний аналіз»*. 2015. № 2, т. 21. С. 55-63.